

Nationaal Coördinator Groningen
t.a.v. de heer H. Alders
Postbus 3006
9701 DA Groningen

Datum : 15 maart 2018
Documentnr. : 2018-018641
Dossiernummer : K136
Behandeld door : (10)(2e)
Telefoonnummer : (10)(2e)
Antwoord op : Uw brief van 13 februari 2018
Bijlage : geen
Onderwerp : Schriftelijke reactie op concept addendum op de
Meerjarenprogramma Brief (van 7 december) - Q2-Q4 2018

Geachte heer Alders,

Op 13 februari jl. hebben wij het concept addendum op de Meerjarenprogramma Brief met bijbehorende aanbiedingsbrief ontvangen. U vraagt de leden van de bestuurlijke stuurgroep om uiterlijk 16 maart een reactie op de concept versie van het Addendum te geven. Middels deze brief voorzien wij in een reactie op het concept addendum op de Meerjarenprogramma Brief en reageren wij per voorgesteld besluitpunt. Provinciale Staten hebben op 14 maart jl. ingestemd met de inhoud van onze reactie.

Op 7 december 2017 heeft u de MJP-brief 2018 gestuurd met daarin de zaken en besluiten die nodig waren om te voorkomen dat de versterkingsopgave na 1 januari 2018 stil zou komen te staan. Concreet ging dit om het inspectieprogramma voor het eerste kwartaal van 2018 en de toepassing van de versterkingskaders daarbij. De leden van de bestuurlijke stuurgroep hebben ingestemd met deze MJP-brief, maar hebben destijds wel aangegeven dat de tijd die beschikbaar was om de raden en staten te informeren en raadplegen ontbrak en dat eventuele verbeterde afspraken over de versterking ook van toepassing moeten zijn voor de woningen die in de MJP waren opgenomen.

Wij constateren dat onze reactie op de concept-MJP brief (d.d. 30 november, briefnr. 2017-104.825/48) niet heeft geleid tot wijziging van de daaropvolgende definitieve MJP brief d.d. 7 december jl. Ook in het nu voorliggende Addendum zien wij geen neerslag van onze reactie op de concept- MJP brief. Inmiddels loopt het eerste kwartaal ten einde en heeft u de leden van de bestuurlijke stuurgroep met een addendum op de MJP-brief (d.d. 13 februari 2018) en een erratum hierop (20 februari 2018) gevraagd om in te stemmen met het inspectieprogramma voor het tweede kwartaal van 2018 en het programma voor het derde en vierde kwartaal op hoofdlijnen.

Kern van onze inhoudelijke zienswijze op het Addendum is dezelfde als op de eerdere concept- MJP-brief: Wij stemmen in met het Addendum omdat dit nu noodzakelijk is voor de voortgang van de versterkingsoperatie. Wij maken hierbij evenwel nadrukkelijk de opmerking dat het noodzakelijk is om op korte termijn nadere afspraken te maken met meerdere ministers over een samenhangende aanpak voor de opgave Groningen, dat wil zeggen een integrale gebiedsgerichte aanpak mét perspectief. Gunstiger afspraken met de ministers moeten worden ingevlochten in de uitvoeringskaders die nu voorliggen. Zoals wij in onze reactie op de concept MJP-brief reeds hebben aangegeven gelden de voorliggende afspraken wat ons betreft met nadruk enkel voor de korte termijn. Dit omdat voor de langere termijn een fundamenteel andere aanpak noodzakelijk is, zoals ook is afgesproken tijdens het Nationaal Bestuurlijk Overleg in december 2017.

Samengevat zijn wij van mening dat onze eerdere reactie op de MJP-brief onverminderd van kracht blijft, ook bij dit Addendum; De versterkingsoperatie, met zijn omvang en impact, is moeilijk te bevatten. De veiligheid blijft voor ons centraal staan. Daarnaast blijven wij als provincie aandringen op een integrale aanpak van de versterkingsopgave waarbij leefbaarheid, krimp en ruimtelijke kwaliteit worden meegenomen. Dit samen moet leiden tot een aardbevings-, toekomstbestendig én duurzaam Groningen, met behoud van de Groninger identiteit. Voor het behoud van de Groningse identiteit en ons Groninger erfgoed is het noodzakelijk dat ieder object in zijn context wordt beschouwd en er voldoende ontwerpdeskundigheid (architectuur, stedenbouw) wordt ingeschakeld. Alleen op deze manier houden wij uiteindelijk een mooi Groningen over.

Het belang van het gebouwd erfgoed in zijn ruimtelijke en landschappelijke context is groot. Daarom hebben wij samen met u, de tien aardbevingsgemeenten en het rijk doelen, uitgangspunten en afspraken gemaakt in het Erfgoedprogramma. Wij moeten helaas opnieuw constateren dat u de inhoud van het Erfgoedprogramma niet heeft verwerkt in de kaders Uitvoering Versterking. Wij willen u met klem vragen dit programma alsnog te verwerken in deze kaders. Daarbij geldt dat in de uitvoering van de versterking nog moet blijken of de in het Erfgoedprogramma opgenomen instrumenten voldoende zijn om een substantieel deel van ons erfgoed te behouden. Indien blijkt dat dit niet het geval is, moet er tussentijds ruimte zijn voor het aanpassen van de versterkingsaanpak op de korte termijn dan wel het aanscherpen van het erfgoedprogramma.

Er moet bovendien niet alleen geredeneerd worden vanuit individuele woningen, maar de operatie zal in veel gevallen een samenloop moeten zijn met herstructurering en ingrijpende stads- en dorpsvernieuwing. Wanneer de inwoner centraal staat, dan moet ook de omgeving van deze inwoner bij de versterkingsopgave betrokken worden. Immers, het object is het huis van de inwoner maar de sociale en maatschappelijke omgeving maakt dat de inwoner zich ook thuis voelt. Daarom kan er niet versterkt worden als de focus van de versterking op objectniveau ligt. Dit strookt met het onlangs door provincie en gemeenten gestarte traject om een toekomstvisie op te stellen voor het gebied, met waarborgen voor ruimtelijke kwaliteit, sociale en economische structuren en karakteristiek van dorpen.

Wij willen de versterkingsopgave met een breder perspectief aanvliegen én tot meer maatschappelijk- en economisch rendement laten leiden. Waarbij ook perspectief aan het gebied wordt toegevoegd. Wij hebben hierbij als inzet om samen met gemeenten, rijk en met u maximaal resultaat te halen.

Met het nu voorliggende addendum kunnen wij, in afwachting van nadere afspraken van de regio met de minister, onder voorbehoud instemmen. Het voorbehoud is dat gunstiger afspraken met de minister ingevlochten moeten worden in de uitvoeringskaders die nu voorliggen. De voorliggende afspraken gelden wat ons betreft dus met nadruk enkel voor de korte termijn. Dit omdat voor de langere termijn een fundamenteel andere aanpak noodzakelijk is.

Bezinningsmomenten

Om de nieuwe afspraken met de minister in de lopende versterkingsprocessen op te kunnen nemen, zijn wij van mening dat wij op korte termijn tot afspraken met de minister moeten komen. De afspraken met de minister voor wat betreft de versterkingsoperatie moeten gericht zijn op o.a. op duurzaamheid (energieneutraal/nul op de meter), op een integrale gebiedsgerichte aanpak en de gebouwde omgeving. Deze afspraken zijn noodzakelijk om de versterkingsoperatie voort te laten gaan. Ook moet er ruimte zijn voor aanpassing van het kader als deze in de praktijk op onderdelen bij de uitvoering tot problemen leidt. Wij vinden het dan ook terecht dat u twee bezinningsmomenten benoemt in het Addendum.

Marktconsultatie

Ten aanzien van de voortzetting van het inspectieprogramma en de daarbij behorende knelpunten en oplossingen, heeft u een marktconsultatie gedaan. De geconsulteerde partijen geven aan de versterkingsopgave te kunnen versnellen wanneer keuzes worden gemaakt waarvoor de gemeenten mede verantwoordelijk zijn. Graag vernemen wij van u welke keuzes dit zijn.

Martinikerkhof 12
9712 JG Groningen

Sint Jansstraat 4
9712 JN Groningen

Postbus.610
9700 AP Groningen

Telefoon
050 316 4911

www.provinciegroningen.nl
info@provinciegroningen.nl

Meer en betere informatie

Een van de meest gehoorde klachten van inwoners over het versterkingsproces is dat het lang duurt en dat ze geen of te weinig antwoorden krijgen op de door hun gestelde vragen. Ook wij tasten soms in het duister als het gaat om feiten en data over de versterkingsoperatie. Wat zijn bijvoorbeeld de gemiddelde kosten voor de versterking van een bepaald type woning? Het ontbreekt de gemeenten en ons aan transparante informatie. Deze informatie is nodig om keuzes te kunnen maken, met name bij de door u genoemde bezinningsmomenten. Wij vragen u om verslag uit te brengen over de resultaten van de versterkingsoperatie in het eerste kwartaal en daarbij concrete data toe te voegen.

Waardesprong

Meerdere malen, onder andere tijdens het Nationaal Bestuurlijk Overleg van 6 december jl. en in het Tweede Kamerdebat van 7 februari jl. is het begrip waardesprong, zoals die gebruikt wordt in de MJP-brief, ter sprake gekomen. Wij zijn het oneens met de wijze waarop de waardesprong nu toegepast wordt. Zoals al eerder aangegeven, gaan wij niet akkoord met de toepassing van de waardesprong zoals die nu voorzien is. Wij gaan hier opnieuw over in overleg met u en betrokken partijen.

Belangrijkste argument is dat in het door u aangehaalde bestuursakkoord nadrukkelijk gesproken wordt over achterstallig onderhoud en van die relatie is in de voorgestelde waardesprongsystematiek uit de MJP-brief geen sprake. Hierbij herhalen wij onze reactie zoals wij die als provinciale reactie op Meerjarenprogramma brief 30 november 2017 aan u hebben gestuurd: *'In het uitvoeringskader stelt u op pagina 32 dat, om ongewenste verstoring van de woningmarkt te voorkomen, het begrip waardesprong wordt gehanteerd. Wij zijn van mening dat het toevoegen van kwaliteit aan woningen van bestaande bewoners die alle ongemakken van de versterking hebben moeten doorstaan, niet mag betekenen dat zij bij verkoop de waardesprong moeten terugbetalen. Ongewenste verstoringen van de woningmarkt door andere facetten moet separaat opgelost worden. Om deze reden vragen wij u om een nadere toelichting van de waardesprong én de relatie met 'een verstoorde woningmarkt', aangezien wij ervan gaan dat kwaliteit aan woningen wordt toegevoegd. Daarbij merken wij op dat het door u aangehaalde citaat uit het aanvullend bestuursakkoord nadrukkelijk gaat over de kosten van wegwerken van achterstallig onderhoud in relatie tot het garantstellingsfonds.'*

Hieronder volgt onze reactie per voorgesteld besluitpunt.

Besluitpunt 1. Er wordt vastgehouden aan de ambitie voor 2018 om 5.000 grondgebonden woningen en 300 overige gebouwen te inspecteren. Het inspectie- en engineeringsprogramma voor het tweede, derde en vierde kwartaal van 2018 omvat circa 3.250 gebouwen en ongeveer 3.900 adressen;

Wij stemmen op dit moment in met de voortgang van de inspecties maar wijzen u met klem op de in deze brief opgenomen voorbehouden. Het inspectieprogramma is stap één in het proces om de regio veilig te maken. Vanuit dit oogpunt kunnen en willen wij dit niet doorbreken. Echter, wij constateren ook dat tegelijkertijd onder leiding van minister Wiebes wordt gewerkt aan een Groningenagenda Bovengronds. Uit deze agenda kunnen wijzigingen in de aanpak van versterken komen. Ook wordt er nadrukkelijk gezocht naar een nieuw toekomstperspectief in relatie tot de versterking en wordt gekeken naar de juiste organisatievorm voor dit geheel. Net als eind 2017 zijn wij ook nu van mening dat de uitkomsten van deze agenda toegepast moeten kunnen worden op het programma dat in de MJP-brief en het addendum daarop. Kortom, een 'no-regret' benadering is voor ons randvoorwaarde bij het instemmen met uw voorstel.

Ook moeten wij constateren dat u de inhoud van het Erfgoedprogramma niet heeft opgenomen in de kaders Uitvoering Versterking. Wij vragen u met klem dit programma alsnog in de kaders te verwerken. Daarbij geldt dat in de uitvoering van de versterking nog moet blijken of de in het Erfgoedprogramma opgenomen instrumenten voldoende zijn om een substantieel deel van ons erfgoed te behouden. Indien blijkt dat dit niet het geval is, moet er tussentijds ruimte zijn voor het aanpassen van de versterkingsaanpak op de korte termijn dan wel het aanscherpen van het erfgoedprogramma.

Martinikerkhof 12
9712 JG Groningen

Sint Jansstraat 4
9712 JN Groningen

Postbus 610
9700 AP Groningen

Telefoon
050 316 4911

www.provinciegroningen.nl
info@provinciegroningen.nl

Besluitpunt 2. De invulling van de concrete adressen voor het tweede kwartaal, die in samenspraak met gemeenten is bepaald, met als doel maximaal te kunnen koppelen;

De invulling van deze adressen is bepaald in de verschillende lokale stuurgroepen. Om de informatievoorziening aan de bewoners en de voorbereidingen niet te blokkeren hebben de betreffende gemeenten u reeds gemandateerd om vooruitlopend op de vaststelling van dit addendum de juiste voorbereidingen te kunnen treffen. Wij zijn hiermee akkoord, maar willen de volgende keer hierbij betrokken worden.

Besluitpunt 3. De invulling van de concrete adressen voor het derde en vierde kwartaal in samenspraak met gemeenten bepalen met als doel maximaal te kunnen koppelen;

De regionale en lokale verdeling van het inspectieprogramma voor het derde en vierde kwartaal vindt plaats op basis van de beslissingen van de lokale stuurgroepen. Hoewel wij geen deelnemer zijn van de lokale stuurgroepen willen wij hier wel bij betrokken worden.

Wij vinden dat het proces onveranderd door moet gaan, om de hierboven beschreven voortgang plaats te kunnen laten vinden. Echter, wij willen wel de mogelijkheid hebben om de uitkomsten van de Groningenagenda Bovengronds mee te nemen in de plannings en keuzes.

Besluitpunt 4. De inspecties in Q3 resp. Q4 te kunnen starten na een akkoord in de Bestuurlijke Stuurgroep en Maatschappelijke Stuurgroep op respectievelijk 19 april 2018 en 12 juli 2018, wanneer de definitieve afweging wordt gemaakt of de inspecties voor Q3 resp. Q4 moeten worden voortgezet;

U geeft ons hiermee twee belangrijke bezinningsmomenten. Graag willen wij deze bezinningsmomenten echt gebruiken om daadwerkelijk te besluiten of en hoe de ingezette koers moet worden vervolgd. Dat betekent dat wij dan ook de mogelijkheid moeten hebben om een andere koers te varen. Met name vanwege de uitkomsten van de Groningenagenda Bovengronds. Wij zeggen dus niet op voorhand ja, maar willen tijdens de brede bezinningsmomenten een goede onderbouwing horen alvorens wij besluiten.

Besluitpunt 5. Het toepassen van de kaders Uitvoering Versterking op de inspecties van het tweede, derde en vierde kwartaal in 2018.

Hiervoor geldt nadrukkelijk; ja, tenzij. De kaders die op dit moment van toepassing zijn, bieden niet dat wat nodig is om Groningen werkelijk toekomstperspectief te bieden. Op het moment dat de Groningenagenda Bovengronds betere kaders biedt voor onze inwoners, met name daar waar het de individuele keuzevrijheid betreft en de zogenaamde plus op het gebied (bijvoorbeeld duurzaamheid en levensloopbestendigheid) willen wij dat die kaders dan ook worden toegepast op het programma dat in 2018 wordt geïnspecteerd. Ook hier geldt dat de inhoud van het Erfgoedprogramma in de kaders Uitvoering Versterking moet zijn verwerkt.

Besluitpunt 6. Gebouwen uit de inspectieprogramma's van 2018 worden getoetst aan NPR 9998:2017.

Hiermee stemmen wij in. Dit is conform de huidige afspraken om de NPR op maximaal twee momenten per jaar te kunnen wijzigen (op basis van onafhankelijk gevalideerde informatie). Totdat er een nieuwe NPR is vastgesteld, geldt de NPR 9998:2017.

Daarbij vinden wij het van belang dat er gedurende het proces van inspectie, engineering en versterking in ieder geval op pandniveau een eenduidige norm wordt gehanteerd.

Dit betekent dat er duidelijkheid is over de benodigde versterkingstechnieken en voorkomt dat aaneengesloten gebieden op basis van verschillende NPR-en worden getoetst.

Besluitpunt 7. De overige uitgangspunten uit de MJP brief zijn van toepassing op het tweede, derde en vierde kwartaal van 2018.

Ook voor dit punt geldt; ja, tenzij. Zie voor de uitwerking de reactie op besluitpunt 5. Bovendien wijzen wij nogmaals op onze bovenstaande passage over de waardesprong.

Wij vertrouwen erop u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

